

Slovenska cesta 54 dkom@dkom.si
SI-1000 Ljubljana www.dkom.si
T 01 234 28 00

Številka: 018-066/2024-12

Datum: 18. 7. 2024

SKLEP

Državna revizijska komisija za revizijo postopkov oddaje javnih naročil (v nadaljevanju: Državna revizijska komisija) je na podlagi 39. in 70. člena Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja (Uradni list RS, št. 43/2011, s sprem.; v nadaljevanju: ZPVPJN) v senatu Andraža Žvana, kot predsednika senata, ter Marka Medveda kot člana senata in mag. Zlate Jerman kot članice senata, v postopku pravnega varstva pri oddaji javnega naročila »*Obnova ceste in objektov na delih odsekov na AC A1/0061 in A1/0661 Kozina-Črni Kal od km 0,270 do km 5,200 in 1640 počivališče Ravne*«, na podlagi zahtevka za revizijo vlagatelja Kolektor cestno podjetje Nova Gorica, Družba za vzdrževanje in gradnjo cest, d. o. o., Industrijska cesta 2, Nova Gorica, ki ga po pooblastilu zastopa Odvetniška družba Zupančič, o. p., d. o. o., Nazorjeva 6a, Ljubljana (v nadaljevanju: vlagatelj), zoper ravnanje naročnika Družba za avtoceste v Republiki Sloveniji, d. d., Ulica XIV. divizije 4, Celje (v nadaljevanju: naročnik) dne 18. 7. 2024

odločila:

1. Zahtevku za revizijo se ugotovi in se razveljavi odločitev o oddaji javnega naročila, kot izhaja iz naročnikovega dokumenta »*Odločitev o oddaji javnega naročila*« št. 313/2024-SPZJN-000109/2023 z dne 2. 4. 2024.
2. Naročnik je dolžan vlagatelju povrniti stroške postopka pravnega varstva v višini 33.366,15 EUR, v roku 15 dni po vročitvi tega sklepa, po izteku tega roka z zakonskimi zamudnimi obrestmi do plačila. Višja stroškovna zahteva se zavrne.

Obrazložitev:

Obvestilo o naročilu, ki ga naročnik oddaja po odprtem postopku, je bilo na Portalu javnih naročil objavljeno dne 18. 8. 2023, pod številko objave JN005405/2023-B01 in v Uradnem listu Evropske unije dne 16. 8. 2023, pod številko objave 2023/S 159-504283, s štirimi popravki.

Dne 30. 4. 2024 je naročnik na Portalu javnih naročil (pod št. objave JN005405/2023-ODL/01) objavil »Odločitev o oddaji javnega naročila« št. 313/2024-SPZJN-000109/2023 z dne 2. 4. 2024 (v nadaljevanju: odločitev o oddaji javnega naročila), s katero je odločil, da javno naročilo odda ponudniku GODINA gradbeništvo in druge storitve, d. o. o., Obrtno industrijska cona Hrpelje 022, Hrpelje-Kozina (v nadaljevanju: izbrani ponudnik), s partnerjem TRACE GROUP HOLD PLC 12th Nikola Obrazopisov Str., Sofija, Bolgarija (v nadaljevanju: partner izbranega ponudnika).

Vlagatelj je dne 14. 5. 2024 zoper odločitev o oddaji javnega naročila vložil zahtevek za revizijo, s katerim predlaga, da se zahtevku ugodi, navedeno odločitev v celoti razveljavi, vlagatelju pa povrne priglašene stroške pravnega varstva. Navaja, da naročnik ni ravnal skladno z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila in določbami Zakona o javnem naročanju (Uradni list RS, št. 91/2015, s sprem.; v nadaljevanju: ZJN-3), ko je za ponudbo izbranega ponudnika ugotovil, da je dopustna.

Vlagatelj zatrjuje, da je naročnik kršil drugi odstavek 89. člena ZJN-3, ker pri sprejemu izpodbijane odločitve ni preveril obstoja in vsebine podatkov oziroma drugih navedb iz ponudbe. Navaja, da izbrani ponudnik ni uspel izkazati, da izpolnjuje pogoje za sodelovanje in zahteve iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, zaradi naslednjih pomanjkljivosti:

- a) Izbrani ponudnik ne izpolnjuje pogoja za sodelovanje, ki se nanaša na referenčna dela premostitvenih objektov na državni cesti, saj je priglasi referenčni deli »*Republika Bugarska, Opština Pleven Trg »Vzraždane« br 2, 5800 Pleven, Gradbena dela na rekonstrukciji linijskih objektov v mestu Pleven, razdeljena na tri odsek št. 03: Rekonstrukcija cestnega nadvoza, oblast Storgozije, mesto Pleven*«, (v nadaljevanju: referenca Pleven) in »*Cestna povezava do letališča "Sofija" z obsegom od Bul. Bruselj (OD OT 201 – O.T. 206 DO O.T. 255 – O.T. 226) do ul. "Mimi Balkanska" (OD O.T. 214 DO O.T. 215)*«, (v nadaljevanju: referenca Sofija), ki nista izvedeni na državni cesti. Nadalje navaja, da iz enakega razloga izbrani ponudnik ni izkazal niti izpolnjevanja pogoja za strokovnjaka gradbeništva, saj je tudi pri izkazovanju pogoja za strokovnjaka gradbeništva uporabil enaki referenčni deli.
- b) Izbrani ponudnik ne izpolnjuje pogoja za sodelovanje, ki se nanaša na referenčna dela krovne plasti voziščne konstrukcije. Ker iz ponudbe izbranega ponudnika ni razvidno, da sam ne bo izvajal vezne in obrobne plasti asfalta, bi moral v zvezi z navedenim pogojem tudi zase izkazati zahtevano referenco.
- c) Izbrani ponudnik je v nasprotju z navodili dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila ponudbi priložil prvotno - nespremenjeno verzijo ESPD obrazca (objavljeno pred spremembo finančnega pogoja). Prav tako vlagatelj zatrjuje, da ESPD obrazec za partnerja izbranega ponudnika ni izpolnjen v celoti, predložena izjava v zvezi z nekaznovanostjo pa ni časovno ustrežna.
- d) Izbrani ponudnik ni izkazal, da partner izbranega ponudnika v zadnjih 6 mesecih pred datumom za oddajo ponudb na podlagi predmetnega javnega naročila ni imel blokirane posameznega računa več kot 15 dni, niti ni priložil potrdil vseh bank, pri katerih ima odprte račune.
- e) Izbrani ponudnik za partnerja ni izkazal neobstoja razloga za izključitev v zvezi s postopki po b) točki šestega odstavka 75. člena ZJN-3.

Vlagatelj dalje zatrjuje, da naročnik ni ustrezno preveril izpolnjevanja ekonomskega in finančnega pogoja v zvezi z zahtevano višino letnega čistega prihodka od prodaje v letih 2020, 2021 in 2022, niti obstoja in vsebine zahtev, ki se nanašajo na izobrazbo in zaposlitev imenovanega vodje gradnje, s čimer je kršil določila lastne dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in določbe ZJN-3.

Izbrani ponudnik v izjasnitvi z dne 22. 5. 2024 nasprotuje vlagateljevim navedbam z naslednjimi argumenti:

- a) Zatrjuje, da sta referenčni deli premostitvenih objektov ustrezni in skladni z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila, vlagatelj pa napačno razlaga pojem »državnih cest«. Podredno zatrjuje, da pogoj izpolnjuje tudi z referenčnim delom: »Izgradnja avtoceste E 75 Odsek: Grdelica (Gornje Polje) – Caričina Dolina. (CORRX.E75.EIB.PACK1-LOT2.ICB) LOT 2: Cesta in mostovi od predora Predejane do Caričine doline« (v nadaljevanju: referenca Grdelica). Enako zatrjuje glede izkazovanja pogoja za kader N.B.D., ki je naveden kot strokovnjak za področje gradbeništva. Nadalje pa pojasnjuje, da tudi vodja gradnje S.M. izpolnjuje oba zahtevana pogoja z referenco Grdelica. Zatrjuje, da je naročnik dopustil, da referenci lahko izpolnjuje ponudnik z enim ali več kadri.
- b) Zatrjuje, da izpolnjuje pogoj za sodelovanje, ki se nanaša na referenčno delo veznih in obrabnih plasti asfalta, predložil je namreč referenco partnerja izbranega ponudnika, ki bo izvajal dela, drugih pogojev naročnik niti ni zahteval.
- c) Navaja, da je predložil ustrezen ESPD obrazec, saj je naročnik s spremembo dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in s tem obrazca ESPD pogoj za sodelovanje zmanjšal, zaradi česar je predloženi prvotni ESPD obrazec kljub spremembi ustrezen (pri tem se sklicuje na odločitev Državne revizijske komisije v zadevi št. 018-057/2021).

Tudi v zvezi s predložitvijo vseh izjav izbrani ponudnik pojasnjuje, da v Bolgariji določenih organov ni, zaradi česar so izjave, ki jih je predložil v zvezi z razlogom za izključitev po prvem odstavku 75. člena ZJN-3, kot tudi v zvezi z razlogom, ki se nanaša na b) točko šestega odstavka 75. člena ZJN-3 (insolventnost), ustrezne. Zavrača očitke, ki se nanašajo na nepopolno predložena potrdila s strani bank in pojasnjuje, da se vlagatelj sklicuje na dokumentacijo iz leta 2022, ki ne odraža dejanskega stanja na dan oddaje ponudbe.

Naročnik je dne 3. 6. 2024 z dokumentom »Odločitev« št. 3.1.3./2024-SPZJN/109-23-rev. (v nadaljevanju: odločitev o zahtevku za revizijo) zahtevek za revizijo zavrnil, zavrnil pa je tudi povračilo stroškov postopka pravnega varstva. Zatrjuje, da so vlagateljeve navedbe pavšalne in nekonkretizirane ter niso podkrepljene z verodostojnimi dokazi. Naročnik na posamezne revizijske navedbe odgovarja z naslednjimi argumenti:

- a) Zatrjuje, da je izbrani ponudnik predložil zahtevani seznam najpomembnejših del, predložil je tudi referenčni potrdili, podpisani s strani referenčnega naročnika, ki sta v celoti izpolnjeni, s čimer je izpolnil vse obveznosti v zvezi s pogojem referenčnega dela premostitvenega objekta na državnih cestah in pogojem, ki se nanaša na imenovanega strokovnjaka na področju gradbeništva.
- b) Navaja, da je izbrani ponudnik priglasil referenčni deli v zvezi s krovnimi plastmi voziščne konstrukcije na cestah za partnerja izbranega ponudnika - ker iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila izhaja, da lahko pogoj izpolni tudi eden od partnerjev, je izbrani ponudnik obravnavani pogoj v celoti izpolnil.
- c) Naročnik v zvezi s predloženim ESPD obrazcem pojasnjuje, da je pri spremembi ekonomskega in finančnega pogoja, ki se nanaša na višino letnega čistega prihodka od prodaje v letih 2020, 2021 in 2022, višino zahtevanega prihodka zmanjšal - ker je partner izbranega ponudnika pogoj za sodelovanje izpolnjeval že pred spremembo, ga še toliko bolj izpolnjuje po objavi spremembe, ko se je zahteva znižala, zaradi česar izbranega ponudnika ni pozival na predložitev novega obrazca. Zatrjuje, da je ESPD obrazec v celoti izpolnjen, izjave o nekaznovanosti pa časovno ustrezne.
- d) Pojasnjuje, da je izbrani ponudnik že s predhodno izjavo v ESPD obrazcu izjavil, da izpolnjuje pogoj za sodelovanje v zvezi z blokiranimi računi, po pozivu na dopolnitev ponudbe pa je za

partnerja izbranega ponudnika predložil potrdila dveh bank, ki izkazujejo izpolnjevanje pogoja za sodelovanje.

- e) Pojasnjuje, da je izbrani ponudnik že v ESPD obrazcu izjavil, da razlogi, navedeni v b) točki šestega odstavka 75. člena ZJN-3, ne obstajajo ter navedel spletno stran, kjer je mogoče preveriti morebiten začetek stečajnega postopka, po pozivu na dopolnitev pa je predložil še dokazila.

V zvezi z očitki, ki se nanašajo na ustrezno preverjanje obstoja in vsebine izpolnjevanja ekonomskega in finančnega pogoja glede zahtevane višine letnega čistega prihodka od prodaje v letih 2020, 2021 in 2022, naročnik pojasni, da je podatke preveril na spletni strani partnerja izbranega ponudnika, in sicer iz finančnih izkazov za leta 2020, 2021 in 2022. Prav tako je izobrazbo in zaposlitev imenovanega kadra preveril na uradni spletni strani partnerja izbranega ponudnika.

Naročnik je Državni revizijski komisiji dne 6. 6. 2024 odstopil dokumentacijo iz postopka oddaje javnega naročila in iz predrevizijskega postopka.

Vlagatelj se je z vlogo »*Opredelitev do navedb naročnika*« z dne 6. 6. 2024 opredelil do naročnikovih navedb iz odločitve o zahtevku za revizijo. Vztraja pri dosedanjih navedbah in dodaja naslednje navedbe:

- a) Naročnik je v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila določil, da se ponudba pripravi v skladu z veljavno zakonodajo v Republiki Sloveniji. Navaja, da naročnik v odločitvi o zahtevku za revizijo dejansko potrjuje, da je zahteval izkazovanje reference na državni cesti, kot jo opredeljuje slovenska veljavna zakonodaja, in sicer na katerikoli državni cesti, ne glede na njeno kategorizacijo. Dodaja, da so predmet javnega naročila vzdrževalna dela na avtocesti, le ta pa je cesta najvišje kategorije v državi, z največ voznimi pasovi in največjimi prometnimi obremenitvami, zato je nedvoumno, da je naročnik v predmetnem pogoju zahteval, da ponudniki izkažejo referenčna dela, ki so sorazmerna predmetu naročila. Navaja, da upošteva naročnikove navedbe tudi reference z lažno vsebino, ki so sicer potrjene s strani naročnikov referenčnih del, avtomatično pomenijo, da je ponudba dopustna, brez kakršnegakoli dvoma v pravilnost in resničnost podatkov iz referenčnih potrdil, kar pa upošteva temeljna načela javnega naročanja ne more vzdržati. Naročnik se s tem opira na stališče, da referenčno potrdilo predstavlja javno listino, ki odraža resničnost v njej zapisanega, in da naročniku podatkov, navedenih v referenčnih potrdilih, ni treba preverjati. V zvezi s potrdili glede strokovnjaka za področje gradbeništva pojasni, da se je izbrani ponudnik tudi pri navedenem kadru skliceval na enaki referenčni deli in na enaki referenčni potrdili. Tudi v tem delu bi zato moral naročnik najmanj preveriti resničnost navedb iz potrdila.
- b) Iz ponudbe mora jasno izhajati, kateri gospodarski subjekt bo izvajal določena dela, če je od tega odvisno izkazovanje izpolnjevanja referenčnega pogoja.
- c) Naročniku ni treba za vsako pomanjkljivost ali napako v ponudbi določiti sankcije, izbrani ponudnik pa bi moral predložiti spremenjeni in skladno z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila izpolnjen ESPD obrazec.
- d) Izbrani ponudnik in naročnik z ničemer ne dokažeta, da je izbrani ponudnik predložil potrdila vseh bank.
- e) Izbrani ponudnik je neutemeljeno nadomestil potrdilo o neobstoju razloga za izključitev z zvezi z insolventnostjo z zapriseženo izjavo.
- f) Objava finančnih izkazov ne predstavlja uradnega dokazila o ekonomskem in finančnem položaju, prav tako objave glede izobrazbe in zaposlitve kadra, ki so objavljene na spletni strani partnerja izbranega ponudnika, ne predstavljajo uradnih podatkov.

Vlagatelj se je dne 17. 6. 2024 z vlogo »*Opredelitev do navedb izbranega ponudnika*« opredelil do izjasnitve izbranega ponudnika. Vztraja pri navedbah iz zahtevka za revizijo in opredelitve do naročnikovih navedb. Zatrjuje, da izbrani ponudnik mestoma navaja, da gre za glavno povezovalno cesto do mednarodnega letališča, z ničemer pa ne izkaže, da gre dejansko za državno cesto, kot je bilo zahtevano; izbrani ponudnik niti ne pojasni ali izkaže, da gre za cesto v državni lasti, kot to za državne ceste določa bolgarski Zakon o cestah, niti ne pojasni ali izkaže, da cesta tvori državno cestno omrežje in ne mestnega cestnega omrežja, kot to izhaja iz Potrdila o dobri izvedbi, ki ga je podpisal izvršni direktor referenčnega naročnika, izbrani ponudnik pa priložil ponudbi. Dodaja tudi, da izbrani ponudnik ne more po roku za oddajo ponudb samovoljno spreminjati ponudbe in za izpolnjevanje pogoja za sodelovanje, ki se nanaša na premostitveni objekt na državni cesti za ponudnika in imenovan kader, prigrasiti druge reference. Zatrjuje, da izbrani ponudnik ne izkaže, pa tudi iz ponudbe ni razvidno, da ne bo prevzel asfaltnih del.

Državna revizijska komisija je upoštevala določbe Zakona o pravnem postopku (Uradni list RS, št. 26/1999 s sprem.; v nadaljevanju: ZPP), v povezavi s prvim odstavkom 13. člena ZPVPJN, s katerimi so urejena pravila dokazovanja s tujimi listinami, in ki v drugem odstavku 226. člena ZPP določajo, da je poleg listine, sestavljene v tujem jeziku, treba predložiti tudi njen overjen prevod v slovenski jezik, vlagatelja pozvala na predložitev dokaznih listin, priloženih zahtevku za revizijo z dne 14. 5. 2024, v overjenem prevodu v slovenski jezik.

Vlagatelj je dne 26. 6. 2024 pravočasno posredoval overjen prevod dokumentov: Državno cestno omrežje prevod, Konsolidirani letni računovodski izkazi prevod, Pregled kategorizacije – prevod, Uredba prevod, Vprašanje - Agencija prevod, Vprašanje - mesto Sofija prevod - angleški del, Vprašanje - mesto Sofija prevod - bolgarski del, WikiProject Bulgaria prevod.

Državna revizijska komisija je pridobljene prevode dokazil dne 28. 6. 2024 na podlagi 11. in 32. člena ZPVPJN posredovala v seznanitev in morebitno izjasnitev izbranemu ponudniku in naročniku.

Izbrani ponudnik se je z vlogo »*Opredelitev ponudnika, družbe GODINA d.o.o. do prejete dokumentacije s strani DKom, št. 018-66/2024-10 z dne 28.06.2024*« z dne 3. 7. 2024 opredelil do prevedenih dokazil. Vztraja, da imajo posamezne države svojo lastno zakonodajo in pravila glede kategorizacije cest ter glede tega, v čigavem upravljanju so. Iz tega razloga so referenčna potrdila, ki jih je predložil izbrani ponudnik, ustrezna. Zatrjuje, da iz načrta »*Pregled kategorizacije – prevod*« ni razvidno, v kakšne kategorije spadajo posamezne ceste ali ulice, zaradi česar je dokaz brezpredmeten. Navaja, da v načrtu »*Državno cestno omrežje – prevod*« imena mest niso prevedena, zaradi česar ni mogoče locirati objekta, in dodaja, da območje Sofije nima označenih cest. Vprašanja mestu Sofija nimajo odgovorov, iz vprašanj pa je razvidno, da vlagatelj poizkuša vnesti zmedo in postavi vprašanje na kaptiozen oz. sugestivni način. Konsolidiran letni račun je dokument iz leta 2022, ki ne odraža sedanjega stanja, na strani 100 npr. navajajo banko »*Expressbank*« AD, ki je bila združena z DSK banko (pri tem izbrani ponudnik navaja spletno stran, iz katere je razvidna združitev bank). Dokument »*WikiProjekt*« nima prevoda oziroma oznake, kaj naj bi dokument pomenil, iz prevoda izhaja, da navaja zgolj ceste do vključno 2. razreda, cest 3. razreda in občinskih cest pa sploh ne navaja oziroma ne zajema. Iz vpogleda v predloženo referenco je razvidno, da gre za cesto 3. kategorije, zaradi česar predloženi dokument nima nobene vsebinske ter pravne teže in je brezpredmeten, še navaja izbrani ponudnik.

Državna revizijska komisija je pred meritorno obravnavo zahtevka za revizijo preverila, ali je bil zahtevek za revizijo vloženi pravočasno in pri naročniku; ali vsebuje vse obvezne sestavine iz 15. člena ZPVPJN; ali ga je vložila aktivno legitimirana oseba iz 14. člena ZPVPJN; ali obstajajo omejitve iz 16. člena ZPVPJN in ali je dopusten. Ker je Državna revizijska komisija ugotovila, da

so vsi pogoji iz prvega odstavka 31. člena ZPVPJN izpolnjeni, je zahtevek za revizijo, na podlagi drugega odstavka 31. člena ZPVPJN, sprejela v obravnavo.

Državna revizijska komisija je pri odločanju o zahtevku za revizijo pregledala dokumentacijo o postopku oddaje predmetnega javnega naročila, pri čemer je vpogledala v dosje predmetnega javnega naročila na Portalu javnih naročil, dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila, izpodbijano odločitev o oddaji javnega naročila in ponudbo izbranega ponudnika. Po pregledu navedene dokumentacije in dokumentacije, predložene v postopku pravnega varstva, ter po preučitvi navedb vlagatelja, izbranega ponudnika in naročnika je Državna revizijska komisija odločila, kot izhaja iz izreka tega sklepa, iz razlogov, navedenih v nadaljevanju.

Med vlagateljem in naročnikom je spor glede vprašanja, ali je naročnik ravnal v skladu z ZJN-3 in dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila, ko je ponudbo izbranega ponudnika označil kot dopustno ter mu oddal javno naročilo. Vlagatelj zatrjuje več napak v ponudbi izbranega ponudnika, pri čemer najprej navaja, da izbrani ponudnik ne izpolnjuje referenčnega pogoja, ki se nanaša na premostitveni objekt na državni cesti, saj je priglasil referenci, pri katerih ne gre za dela na državni cesti.

Revizijske navedbe vlagatelja je potrebno presojati z vidika 29. točke prvega odstavka 2. člena ZJN-3, skladno s katero je dopustna tista ponudba, ki jo predloži ponudnik, za katerega ne obstajajo razlogi za izključitev in ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje, njegova ponudba ustreza potrebam in zahtevam naročnika, določenim v tehničnih specifikacijah in v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, je prispela pravočasno, pri njej ni dokazano nedovoljeno dogovarjanje ali korupcija, naročnik je ni ocenil za neobičajno nizko in cena ne presega zagotovljenih sredstev naročnika. Skladno s prvim odstavkom 89. člena ZJN-3 naročnik odda javno naročilo na podlagi meril, potem ko preveri, da so izpolnjeni naslednji pogoji: (a) ponudba je skladna z zahtevami in pogoji, določenimi v obvestilu o javnem naročilu ter v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, po potrebi ob upoštevanju variant iz 72. člena ZJN-3, in (b) ponudbo je oddal ponudnik, pri katerem ne obstajajo razlogi za izključitev iz 75. člena ZJN-3, ki izpolnjuje pogoje za sodelovanje ter pravila in merila iz 82. ter 83. člena ZJN-3, če so ta bila določena.

V zvezi z navedbami, ki se nanašajo na izpolnjevanje referenčnega pogoja, Državna revizijska komisija pojasnjuje, da lahko naročnik gospodarskim subjektom kot zahtevo za sodelovanje naloži pogoje, ki so določeni v 76. členu ZJN-3. V skladu s prvim odstavkom 76. člena ZJN-3 lahko naročnik določi objektivna pravila in pogoje za sodelovanje, ki se lahko (med drugim) nanašajo tudi na tehnično in strokovno sposobnost. Naročnik lahko v postopek javnega naročanja vključi le tiste zahteve, ki so potrebne za zagotovitev, da ima ponudnik ustrezne pravne in finančne zmogljivosti ter tehnične in strokovne sposobnosti za izvedbo javnega naročila, ki se oddaja. Vse zahteve morajo biti povezane in sorazmerne s predmetom javnega naročila (drugi odstavek 76. člena ZJN-3).

Glede tehnične in strokovne sposobnosti deseti odstavek 76. člena ZJN-3 določa, da lahko naročnik določi zahteve, s katerimi zagotovi, da imajo gospodarski subjekti potrebne človeške in tehnične vire ter izkušnje za izvajanje javnega naročila v skladu z ustreznim standardom kakovosti. Naročnik lahko zahteva zlasti, da imajo gospodarski subjekti zadostne izkušnje, ki jih izkažejo z ustreznimi referencami iz prejšnjih naročil. Možna dokazila za izkazovanje tehnične sposobnosti so navedena v osmem odstavku 77. člena ZJN-3, v skladu s katerim lahko ponudnik kot dokaz za lastno tehnično usposobljenost predloži:

- seznam gradenj, opravljenih v zadnjih petih letih, oz. seznam najpomembnejših dobav blaga ali opravljenih storitev v zadnjih treh letih, skupaj z zneski, datumi in navedbo javnih ali

zasebnih naročnikov ter potrdili o zadovoljivi izvedbi del (točka a) in b) osmega odstavka 77. člena ZJN-3);

- navedbo tehničnega osebja ali tehničnih organov, ki bodo sodelovali pri izvedbi javnega naročila, zlasti tistih, ki so odgovorni za nadzor kakovosti, v primeru javnih naročil gradenj pa tistih, od katerih lahko izvajalec zahteva, da izvedejo gradnjo, in sicer ne glede na to, ali so zaposleni pri gospodarskem subjektu ali ne (točka c) osmega odstavka 77. člena ZJN-3);
- dokazilo o izobrazbi in strokovni usposobljenosti izvajalca storitev ali gradenj ali vodstvenih delavcev podjetja pod pogojem, da ne štejejo kot merilo za oddajo javnega naročila (točka f) osmega odstavka 77. člena ZJN-3).

V skladu z drugim odstavkom 76. člena ZJN-3 morajo biti pogoji za ugotavljanje sposobnosti povezani in sorazmerni s predmetom javnega naročila. Posamezne zahteve, ki se nanašajo na referenčne pogoje, je torej treba razlagati tudi v kontekstu predmeta javnega naročila, saj je izkazovanje posameznih vidikov tehnične usposobljenosti, tudi referenc v smislu preteklih izvedb, tesno povezano s predmetom naročila. To izhaja tudi iz načela sorazmernosti (8. člen ZJN-3), v skladu s katerim se mora javno naročanje izvajati sorazmerno s predmetom javnega naročanja, predvsem glede izbire, določitve in uporabe pogojev in meril, ki morajo biti smiselno povezana s predmetom javnega naročila.

1. Interpretacija referenčnega pogoja, ki se nanaša na premostitveni objekt na državni cesti

Iz navedb vlagatelja in naročnika ter izbranega ponudnika izhaja, da si pogoj za sodelovanje, ki se nanaša na premostitveni objekt na državni cesti, razlagajo različno – vlagatelj namreč zatrjuje, da izbrani ponudnik s priglšenima referencama (izvedenima v Občini Pleven in na letališču Sofija) ni izkazal izpolnjevanja navedenega pogoja, saj referenci nista del državne ceste, kot je bilo zahtevano v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila.

Naročnik na drugi strani povzema navedbe izbranega ponudnika iz izjasnitve in zatrjuje, da v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila ni opredelil izraza »državna cesta«. Izbrani ponudnik namreč zatrjuje, da pojem »državne ceste« ni opredeljen ali zahtevan v smislu kategorizacije cest, zaradi česar je potrebno skladno z gramatikalno razlago le-tega razlagati široko in razumeti kot »cesta znotraj države«. Naročnik sicer dodaja, da je v Sloveniji splošno znano dejstvo, da so s pojmom »državne ceste« mišljene ceste, kot jih določa Zakon o cestah (Uradni list RS, št. 132/22 in spremembe, v nadaljevanju: ZCes-2), vendar reference izbranega ponudnika ne more izključiti zgolj zato, ker ne bi v celoti ustrezala slovenski zakonodaji, dodaja tudi, da pogoja ne more razlagati v škodo ponudnikom, posledično je ustrezna vsaka referenca na kateri koli cesti v državi.

Vlagatelj v opredelitvi do naročnikovih navedb in opredelitvi do izjasnitve izbranega ponudnika nasprotuje širjenju določb dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in zatrjuje, da je naročnik nedvoumno zahteval referenčna dela na »državnih cestah« skladno z ZCes-2, saj je zahteval, da ponudniki izkažejo referenčna dela, ki so sorazmerna predmetu javnega naročila.

Državna revizijska komisija je najprej vpogledala v dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila in ugotovila, da je naročnik v dokumentu »Navodila ponudniku za izdelavo ponudbe« v podpoglavju 4.2 »Pogoji za sodelovanje« v podtočki B) točke (d) določil:

»Ponudnik mora izkazati, da je v zadnjih desetih (10) letih pred objavo predmetnega javnega naročila:

A) izvedel krovne plasti voziščne konstrukcije na cestah, ki so kategorizirane kot avtoceste ali hitre ceste, in sicer:

- *pri vsaj enem naročilu v skupnem obsegu najmanj 80.000 m² ali*

- pri vsaj dveh naročilih, vsakem v skupnem obsegu najmanj 40.000 m²
- in
- B) izvedel novogradnjo ali sanacijo ali rekonstrukcijo armiranobetonskega cestnega premostitvenega objekta na državni cesti celotne dolžine med osmi krajnih opornikov najmanj 100 m, ki je vključevala vgradnjo jeklenih dilatacij in vgradnjo hidroizolacije v celotni voziščni površini objekta. [...]

Za dokazovanje navedenih pogojev mora ponudnik izpolniti obrazec 4.2 (d) v poglavju 10 - Sposobnost –Seznam najpomembnejših opravljenih referenčnih del.

Ponudnik mora seznamu priložiti potrdila naročnikov del, za referenčna dela, ki jih navaja v seznamu. Potrdila naročnikov del naj bodo pripravljena na obrazcih, ki so podani v Poglavju 10 - Sposobnost kot PRILOGA št. 1/A in 1/B. V kolikor potrdila ne bodo izdana na navedenih obrazcih, mora vsebina priloženih potrdil vsebovati vse podatke, kot so opredeljeni v PRILOGI št. 1/A in 1/B.«

Iz citiranega dela dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila izhaja, da je naročnik v okviru obravnavanega pogoja za sodelovanje iz podtočke B zahteval, da ponudniki izkažejo, da so uspešno izvedli novogradnjo ali sanacijo ali rekonstrukcijo armiranobetonskega cestnega premostitvenega objekta na državni cesti celotne dolžine med osmi krajnih opornikov najmanj 100 m, ki je vključevala vgradnjo jeklenih dilatacij in vgradnjo hidroizolacije v celotni voziščni površini objekta.

Slediti gre sicer naročniku, da mora pri določanju pogojev za priznanje sposobnosti ravnati pregledno, nejasnih določb pa ni mogoče razlagati ponudnikom v škodo, vendar Državna revizijska komisija ugotavlja, da se določbe dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila primarno razlaga tako, kot se glasijo, šele v primeru, če so te nejasne, pa se lahko razlagajo v korist ponudnikov. Kot nejasne določbe je mogoče obravnavati le tiste, ki glede na besedilo ali kontekst, v katerem so izoblikovane, objektivno gledano omogočajo več različnih razlag. Če so zahteve iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila jasne, ne morejo biti predmet razlage (*in claris non fit interpretatio*).

Državna revizijska komisija ugotavlja, da že iz samega zapisa referenčnega pogoja izhaja jasna zahteva naročnika, da je za presojo ustreznosti priglašениh referenc pod točko 4.2 (d) B določil tudi vsebinski kriterij, da mora biti referenčni objekt grajen na »državni cesti«. Naročnikov zapis »premostitvenega objekta na državni cesti« jasno določa in specificira vrsto ceste, na kateri je zahtevan referenčni objekt, sam izraz »državna cesta« pa ima, kot priznava tudi naročnik, splošno znan in pričakovan pomen. Izbrani ponudnik in naročnik v tem delu niti ne zatrjujeta, da je definicija »državne ceste« v bolgarski zakonodaji bistveno drugačna od splošno sprejetega ali pričakovanega pomena tega izraza v Sloveniji. Nasprotno pa vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje, da tudi veljavni bolgarski Zakon o cestah vsebuje povsem primerljivo kategorizacijo cest, saj v 3. členu ceste deli na državne in lokalne, pri čemer so državne ceste definirane kot avtoceste, hitre ceste ter ceste prvega, drugega in tretjega reda, ki zagotavljajo prometne povezave državnega pomena in tvorijo državno cestno omrežje, lokalne ceste pa so občinske in zasebne ceste, odprte za javno rabo, ki zagotavljajo prometno povezavo lokalnega pomena in se navezujejo na državne ceste oz. ulice (čemer pa naročnik in izbrani ponudnik niti ne nasprotujeta). Iz navedenega izhaja, da ima pojem »državne ceste« primerljiv pomen tako v slovenskem kot tudi v bolgarskem pravu in da so državne ceste tiste, ki zagotavljajo pomembnejše prometne povezave v primerjavi z lokalnimi, zaradi česar praviloma predstavljajo kompleksnejše infrastrukturne objekte, v zvezi s katerimi so glede projektiranja in gradnje predpisana posebna pravila.

Državna revizijska komisija nadalje ugotavlja, da je naročnik za dokazovanje navedenega pogoja predvidel obrazec »Priloga« 1/B«, ki je del 10. poglavja »Sposobnost«. Iz vpogleda v navedeni obrazec je prav tako mogoče ugotoviti, da je naročnik poleg oznake objekta referenčnega posla predvidel tudi navedbo oznake »državne ceste« in ne »ceste« ali »katere koli ceste v državi«, iz zahteve po navedbi oznake državne ceste pa jasno izhaja tudi namen navedbe takšne oznake za identifikacijo ceste, ki je kategorizirana kot »državna cesta«. Navsezadnje je sam naročnik, kot obrazloženo v nadaljevanju, izrecno pozval izbranega ponudnika, naj med drugim pojasni, ali je bilo referenčno delo izvedeno na državni cesti, in naj predloži ustrezno dokazilo, iz katerega bo ta podatek razviden. Iz tega ravnanja naročnika je razvidno, da je dal v fazi pregledovanja in ocenjevanja ponudb pojmu državne ceste poseben pomen, saj bi bil v nasprotnem primeru, če bi pojem državne ceste že takrat razlagal kot katerokoli poljubno cesto v državi, poziv v tem delu nepotreben.

Pri razumevanju pogoja za sodelovanje je poleg dikcije in jezikovnega okvirja zapisanega potrebno upoštevati tudi že večkrat pojasnjeno stališče Državne revizijske komisije, da je referenca po naravi dokazilo, da je ponudnik sposoben izvesti javno naročilo v zahtevanem obsegu in kvaliteti, saj z njo dokazuje, da je v preteklosti primerljiva dela že uspešno opravil, zaradi česar je razumljivo, da se morajo tudi referenčna dela nanašati na istovrstna oziroma primerljiva dela in katerih izvedba se pričakuje od izvajalca predmetnega javnega naročila, v konkretnem primeru torej izvedba del na »državni cesti«. Le na ta način je namreč mogoče ugotavljati, ali bo ponudnik tudi razpisana dela obnove ceste in objektov na delih odsekov avtoceste, ki sodi v kategorijo državne ceste, izvedel uspešno. Kljub temu, da naročnik v referenčnem pogoju ni izrecno navedel, da se pojem »državne ceste« interpretira skladno z ZCes-2, je ob upoštevanju dikcije, konteksta in namena referenčnega pogoja v povezavi s predmetom javnega naročila, ki obsega dela na državni cesti, mogoče povsem jasno ugotoviti, da se obravnavana zahteva nanaša na državne ceste kot specifično kategorijo cest, ki so v ZCes-2 opredeljene kot javne ceste, namenjene povezovanju regij in pomembnejših naselij v državi z enakimi regijami in naselji v sosednjih državah, povezovanju regij znotraj države in povezovanju pomembnejših naselij znotraj regije (17. točka prvega odstavka 2. člena ZCes-2).

Naročnik in izbrani ponudnik sicer izpostavljata, da je naročnik v okviru pogoja iz 4.2 d) A podtočke zahtevane ceste kategoriziral (določil jih je kot »avtoceste« ali »hitre ceste«), pri pogoju iz podtočke B pa kategorije ni določil, zaradi česar pojem »državne ceste« ni jasen. Državna revizijska komisija navedbam naročnika in izbranega ponudnika ne more slediti. Zgolj dejstvo, da naročnik ni določil ožje kategorizacije v podtočki B, še ne daje podlage, da je možno pojmu in kategoriji »državne ceste« dajati širši pomen, kot izhaja iz jezikovnega okvira zapisanega pogoja, in ga razlagati kot »katere koli ceste v državi«. Šele če se ugotovi, da posamezen zapis ponuja več možnih razlag, se lahko naročnik v skladu s prakso Državne revizijske komisije uspešno sklicuje, da je upošteval eno od možnih razlag. V nasprotnem primeru, ko je besedilo pogoja glede na jezikovni okvir jasno in nedvoumno, pa vsakršna interpretacija, ki ta okvir presega, pomeni dajanje širše in drugačne vsebine, kot izhaja iz dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila, kar pa pomeni kršitev načela transparentnosti po 6. členu ZJN-3 in kršitev drugega odstavka 67. člena ZJN-3, v skladu s katerim naročnik po poteku roka za prejem ponudb ne sme več spreminjati ali dopolnjevati dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila. Ker v konkretnem primeru ni mogoče zavzeti stališča, da iz zapisa »državna cesta« izhaja, da pogoj zajema tudi občinske ceste ali katerekoli ceste, ki potekajo po državi, ni mogoče slediti naročnikovim navedbam, da je potrebno sprejeti tudi stališče izbranega ponudnika, da je zaradi domnevne nejasnosti sprejemljiva katera koli cesta v državi. Po naravi stvari je seveda vsaka cesta, ki je zgrajena v državi, državna cesta, vendar bi takšna interpretacija pripeljala do absurdnega položaja, ko bi moral naročnik kot ustrezno upoštevati katerokoli zgrajeno cesto v državi. Če bi bil to naročnikov dejanski namen, pa bi to lahko dosegel le na način, da pojma

»državna cesta«, ki ima splošno znan in pričakovan pomen in je tudi zakonsko definiran, sploh ne bi vključil v dikcijo referenčnega pogoja.

2. Izpolnjevanje referenčnega pogoja v zvezi s premostitvenim objektom na državni cesti

Vlagatelj zatrjuje, da je izbrani ponudnik v okviru izkazovanja referenčnega pogoja v zvezi s premostitvenim objektom na državni cesti priglasil dva referenčna posla (referenco Pleven in referenco Sofija), referenci pa ne izpolnjujeta pogoja za sodelovanje, kot je bil določen v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila. Ne gre namreč za objekta na državni cesti. Vsled navedenemu zatrjuje, da naročnik ni ravnal skladno z dokumentacijo v zvezi z oddajo javnega naročila in ZJN-3, ko je za ponudbo izbranega ponudnika ugotovil, da je dopustna kljub navedeni pomanjkljivosti.

2.a Referenca Pleven

Vlagatelj zatrjuje, da:

- gre za rekonstrukcijo mestnih linearnih objektov v mestu Pleven na delu ulice »*Tsar Samuil*« (v nadaljevanju: Car Samuil), ter gradnjo, ki spada v tretjo kategorijo (glede na kategorizacijo bolgarskega Zakona o urejanju prostora gre za gradnje na občinski cesti);
- referenčno potrdilo reference Pleven ne izkazuje resničnega stanja in ni izpolnjeno v celoti, saj na potrdilu ni vpisana oznaka državne ceste temveč le, da gre za »*III. kategorijo*«;
- cesta, kjer je priglašeni referenčni objekt, ni del državnega cestnega omrežja in nima oznake državne ceste (kar izhaja iz zemljevida državnih cest, objavljenega na spletni strani Agencije za cestno infrastrukturo Bolgarije in Google zemljevida ter seznama državnih cest Bolgarije),
- je referenco Pleven potrdila Občina Pleven in ne država (pri tem se vlagatelj sklicuje na bolgarsko zakonodajo, skladno s katero velja, da se ceste v državi delijo na državne in lokalne, pri čemer so državne ceste izključno državna last, občinske pa občinska last), kar potrjuje navedbe, da gre za referenco na občinski cesti.

Izbrani ponudnik ob zatrjevanju, da naročnik ni jasno opredelil pojma državne ceste, zatrjuje tudi, da kategorizacije cest niso zamejene z občinskimi mejami, državne ceste pa potekajo po celi državi, torej tudi po občini. Zatrjuje, da:

- gre za izjemno inženirsko delo, infrastrukturni objekt najvišje strokovne in tehnične zahtevnosti, in ne »*občinski premostitveni objekt*«,
- gre za izjemen premostitveni objekt, ki se nahaja na glavni povezovalni cesti do letališča;
- gre za objekt na cesti višje kategorije, saj je možno navedeni objekt reference Pleven po več alinejah oziroma kategorijah umestiti tudi med objekte državne ceste po ZCes-2, ker gre za glavno povezovalno pot, cesto, ki pelje do glavnega mednarodnega letališča, ne glede na to, da se nahaja v eni občini oziroma mestu Pleven.

Naročnik zatrjuje, da je izbrani ponudnik po pozivu na dopolnitev predložil referenčno potrdilo na predvidenem obrazcu »*Priloga št. 1/B*«, na katerem je moral ponudnik ali referenčni naročnik vpisati še naziv ali oznako državne ceste, kar je bilo v celoti izpolnjeno. Zatrjuje, da je izbrani ponudnik s tem izpolnil vse obveznosti, posledično je ponudbo izbranega ponudnika štel kot ustrezno (pri tem se sklicuje tudi na odločitev Državne revizijske komisije št. 018-190/2014).

Vlagatelj v opredelitvi do naročnikovih navedb in opredelitvi do izjasnitve izbranega ponudnika vztraja pri navedbah iz zahtevka za revizijo in zatrjuje, da izbrani ponudnik ni zmožgal predložiti listine, ki bi ovrgla vlagateljeve navedbe. Navaja, da izbrani ponudnik meša referenci in potrdili ter lokacijo posamezne reference. Prav tako nasprotuje naročnikovim navedbam, da je izbrani ponudnik s predložitvijo referenčnega potrdila na predpisanem obrazcu izkazal izpolnjevanje pogoja.

Državna revizijska komisija v zvezi s pojasnili izbranega ponudnika najprej ugotavlja, da izbrani ponudnik v enem delu pojasnjuje ustreznost reference, ki naj bi se nahajala na glavni povezovalni poti do glavnega mednarodnega letališča, ter zanjo prilaga tudi lokacijo na Google zemljevidu, hkrati pa se pri pojasnjevanju ustreznosti istega objekta sklicuje na referenco v občini Pleven in potrdilo, ki ga je izdala občina Pleven, čeprav gre v tem delu za drugo referenčno delo. Pojasnila izbranega ponudnika so torej nekonsistentna, protislovna in delno nerazumljiva, zaradi česar izbrani ponudnik z njimi ne preseže ravni pavšalnega zatrjevanja.

Državna revizijska komisija je nadalje vpogledala v ponudbo izbranega ponudnika in ugotovila, da je v dokumentu *»Seznam najpomembnejših opravljenih referenčnih del«* v okviru *»referenčnih del v skladu s točko B) podčlena 4.2 (d) Navodil – izvedba novogradnje/sanacije/rekonstrukcije armiranobetonskega cestnega premostitvenega objekta«* priglasil referenčno delo:

- *»Republika Bugarska, Opština Pleven Trg »Vzraždane« br 2, 5800 Pleven, Gradbena dela na rekonstrukciji linijskih objektov v mestu Pleven, razdeljena na tri odseke, odsek št. 03: Rekonstrukcija cestnega nadvoza, oblast Storgozije, mesto Pleven, datum dokončanja: 4. 10. 2021, Rekonstrukcija nadvoza dolžine 394,07m, ki je vključevala vgradnjo jeklenih dilatacij in vgradnjo hidroizolacije v celotni voziščni površini objekta.«*

Iz *»Potrdila o dobri izvedbi – Občina Pleven št. TGH-IN/21-12-12/1797«* (v nadaljevanju: potrdilo o dobri izvedbi reference Pleven), ki ga je izbrani ponudnik priložil ponudbi, izhaja, da gre za rekonstrukcijo mestnih linearnih objektov v mestu Pleven. Nadalje iz navedenega potrdila izhaja, da gradnja objekta spada v tretjo kategorijo v skladu z bolgarskim Zakonom o urejanju prostora in bolgarskim Pravilnikom št. 1 o nomenklaturi vrst gradenj (v nadaljevanju: Pravilnik o nomenklaturi vrst gradenj), člen 7, odstavek 1.

Kot je nadalje razvidno iz dokumentacije predmetnega postopka oddaje javnega naročila, je naročnik dne 24. 1. 2024 z dokumentom *»Postopek oddaje javnega naročila "Obnova ceste in objektov na delih odsekov na AC A1/0061 in A1/0661 Kozina-Črni Kal od km 0,270 do km 5,200 in 1640 počivališče Ravne"«* (v nadaljevanju: poziv na dopolnitev ponudbe) ugotovil, da iz predloženega potrdila o dobri izvedbi referenčnega dela Pleven ni razviden podatek o tem, ali gre za državno cesto, kot je bilo zahtevano v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, zato je vlagatelj skladno s petim odstavkom 89. člena ZJN-3 pozval na dopolnitev ponudbe, in sicer:

»Za referenčno delo »Gradbena dela na rekonstrukciji linijskih objektov v mestu Pleven, razdeljena na tri odseke, odsek št. 03: Rekonstrukcija cestnega nadvoza, oblast Storgozije, mesto Pleven«:

- *predložite s strani naročnika referenčnega dela potrjeno referenčno potrdilo (PRILOGA št. 1/B) iz Poglavja 10 – Sposobnost, ki bo v celoti izpolnjeno;*
ali
- *pojasnite ali je bilo referenčno delo izvedeno na državni cesti in predložite ustrezno dokazilo, iz katerega bo ta podatek razviden in pojasnite ali so bile vgrajene jeklene dilatacije in predložite ustrezno dokazilo, iz katerega bo ta podatek razviden;*
ali

- *predložite drugo referenčno delo, iz katerega bo razvidno izpolnjevanje referenčnega pogoja iz podčlena 4.2 (d) Navodil v točki B). V ta namen predložite izpolnjen obrazec 4.2 (d) v poglavju 10 - Sposobnost –Seznam najpomembnejših opravljenih referenčnih del in potrdilo naročnika referenčnega dela.»*

Vlagatelj je z dokumentom »Dopolnitev ponudbe« z dne 14. 2. 2024 dopolnil ponudbo tako, da je predložil potrdilo o referenčnem delu Pleven na obrazcu »Priloga 1/B«, potrjeno s strani referenčnega naročnika.

Naročnik zatrjuje, da je izbrani ponudnik s predložitvijo potrjenega referenčnega potrdila izpolnil vse obveznosti, iz česar izhaja, da se je pri pregledu ponudbe zanesel na potrjeno referenčno potrdilo. Državna revizijska komisija ugotavlja, da se je naročnik zanesel zgolj na podatke iz potrjenega referenčnega potrdila, ne da bi pri tem ugotovil, da izbrani ponudnik ni predložil posebnega dokazila, ki bi izkazovalo gradnjo referenčnega objekta na državni cesti, čeprav je bil k temu izrecno pozvan. Naročnik sicer šteje, da je dokazilo prejel s tem, ko je referenčni naročnik na obrazcu »Priloga št. 1/B« potrdil, da gre za državno cesto, vendar pa je referenčni naročnik v tem delu podpisal le vnaprej oz. s strani naročnika pripravljeno besedilo. Poleg tega tudi iz potrdila o dobri izvedbi reference Pleven, kot bo pojasnjeno v nadaljevanju, ni razvidno, da je bil referenčni objekt zgrajen na državni cesti. Naročnik bi moral navsezadnje vsaj v predrevizijskem postopku, ko je razpolagal na eni strani s potrjenim referenčnim potrdilom in na drugi strani z vso dokumentacijo, ki izkazuje nasprotno, preveriti sporno referenco, česar pa ni storil.

Državna revizijska komisija nadalje ugotavlja, da med strankami ni sporno, da se referenca Pleven nahaja na ulici Car Samuil, sporno pa je, ali je navedena cesta občinska ali državna cesta.

Z vpogledom v prvotno priloženo potrdilo o dobri izvedbi reference Pleven Državna revizijska komisija ugotavlja, da referenčno delo zajema rekonstrukcijo mestnih linearnih objektov v mestu Pleven, pri čemer je vrsta gradnja opredeljena kot »III. kategorija« po prvem odstavku 137. člena bolgarskega Zakona o urejanju prostora in prvem odstavku 7. člena bolgarskega Pravilnika o nomenklaturi vrst gradenj. Iz referenčnega potrdila jasno izhaja, da je t. i. »III. kategorija« gradenj opredeljena v bolgarskem Pravilniku o nomenklaturi vrst gradenj (čemur naročnik in izbrani ponudnik niti ne nasprotujeta). Iz vpogleda v overjeni prevod bolgarskega Pravilnika o nomenklaturi vrst gradenj (prvi odstavek 7. člena) Državna revizijska komisija ugotavlja, da so objekti tretje kategorije med drugim občinske ceste in njihovi objekti (mostovi, prepusti, podporni zidovi, predori, križišča ipd.), ulice prvostopenjskega uličnega omrežja I. in IV. reda in objekti zanje (mostovi, prepusti, podporni zidovi, predori, križišča, nadhodi in podhodi za pešce ipd.), ter objekti za ceste in ulice prve, druge in tretje kategorije za razsvetljavo, signalizacijo, protihrupno zaščito, varnost, zaviranje ipd. Upošteva se navedeno gre ugotoviti, da je objekt, ki je uvrščen v »III. kategorijo« v smislu navedenega pravilnika, dejansko grajen bodisi na občinski cesti bodisi na cesti prvostopenjskega uličnega omrežja I. in IV. reda, vsekakor pa navedeni pravilnik ne daje podlage za ugotovitev, da bi pri objektu »III. kategorije« šlo za objekt na državni cesti. Državna revizijska komisija nadalje ugotavlja, da tudi iz vpogleda v Google zemljevid (upošteva se podano lokacijo objekta in ceste: 43°25'14.7"N 24°36'20.5"E) izhaja, da cesta referenčnega objekta Car Samuil nima oznake državne ceste. Naročnik sicer navedenemu niti ne nasprotuje, pavšalno zatrjuje le, da Google zemljevid ni verodostojen dokaz, pri čemer vsebinsko ne pojasni ali konkretizira razlogov, zakaj Google zemljevidi ne bi mogli biti verodostojen in zanesljiv dokaz. Tudi iz vpogleda v overjeni prevod seznama državnih cest Bolgarije, ki vsebuje klasifikacijo cest v Bolgariji, označevanje bolgarskih cest, relacije cest ter spisek cest (Evropske ceste, avtoceste, hitre ceste, ceste prvega razreda, ceste drugega razreda, ceste tretjega razreda in občinske ceste), je mogoče ugotoviti, da cesta referenčnega objekta Car Samuil ni navedena med državnimi cestami. Izbrani ponudnik v izjasnitvi do prevoda obravnavanega seznama sicer zatrjuje, da dokument nima prevoda, kaj naj bi pomenil, na seznamu pa niso podrobneje

navedene ceste 3. razreda ter občinske ceste, zaradi česar naj bi bil predmetni seznam brezpredmeten, vendar Državna revizijska komisija njegovim navedbam ne more slediti. Kot že navedeno je iz prevoda obravnavanega dokumenta jasno razvidna vsebina in pomen dokumenta, nadalje pa Državna revizijska komisija ugotavlja, da izbrani ponudnik niti ne zatrjuje, da cesta obravnavane reference sodi med ceste 3. razreda, ki na seznamu niso podrobneje navedene. Navaja zgolj, da gre za cesto »III. kategorije«, objekti le-te pa so, kot že ugotovljeno, občinske ceste in njihovi objekti. Vlagatelj sicer prevoda dodatnega seznama občinskih cest zahtevku za revizijo res ni priložil, vendar navedeno ne spremeni dejstva, da cesta referenčnega objekta ni navedena med državnimi cestami, kar dejansko predstavlja spor med strankami.

Vlagatelj se v zvezi s statusom ceste Car Samuil sklicuje tudi na podatke iz »Cestnega zemljevida Republike Bolgarije« in zatrjuje, da iz le-tega izhaja, da cesta sodi v »Občinsko cestno omrežje«. Izbrani ponudnik v opredelitvi do prevodov dokumentacije zatrjuje, da dokument ni v celoti preveden, saj so imena mest na zemljevidu navedena v cirilici, zaradi česar spornega objekta in ceste ni mogoče locirati. Ne glede na prevod imen mest in ulic Državna revizijska komisija ugotavlja, da je objekt mogoče locirati s primerjavo zemljevidov (Google zemljevid, na katerega se sklicuje vlagatelj, in lokacija objekta, ki jo je priložil zahtevku za revizijo), ob upoštevanju primerjave zemljevidov in lokacije sporne ceste pa Državna revizijska komisija ugotavlja, da cesta Car Samuil tudi na cestnem zemljevidu Republike Bolgarije ni opredeljena kot državna cesta.

Izbrani ponudnik in naročnik dalje zatrjujeta, da gre za premostitveni objekt, ki je izjemno inženirsko delo, infrastrukturni objekt najvišje strokovne in tehnične zahtevnosti, čemur vlagatelj niti ne nasprotuje, izpostavlja pa, da objekt ni grajen na državni cesti, kot je bilo zahtevano v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, čemur je treba pritrčiti. Izbrani ponudnik zatrjuje tudi, da je objekt »evidentno na cesti najvišje kategorije«, da bi navedeno referenco lahko uvrstili med državne ceste po več alinejah oziroma kategorijah, nadalje pojasnjuje, da gre za glavno povezovalno pot, cesto, ki pelje do glavnega mednarodnega letališča, vendar s svojimi zatrjevanji ne preseže ravni pavšalnega zatrjevanja. Državna revizijska komisija na tem mestu ugotavlja, da objekt reference Pleven ni na cesti, ki bi neposredno vodila do glavnega mednarodnega letališča (zaradi česar so, kot je bilo že pojasnjeno, pojasnila izbranega ponudnika nekonsistentna in delno nerazumljiva), tudi sicer pa izbrani ponudnik in naročnik v ničemer ne izkažeta, po katerih alinejah in kategorijah bi lahko cesto, na kateri je zgrajen referenčni objekt Pleven, umestili med državne ceste v smislu javne ceste, namenjene povezovanju regij in pomembnejših naselij v državi z enakimi regijami in naselji v sosednjih državah, povezovanju regij znotraj države in povezovanju pomembnejših naselij znotraj regije.

Nenazadnje Državna revizijska komisija ugotavlja, da gre slediti tudi vlagateljevem navedbam, iz katerih izhaja, da izbrani ponudnik ni sledil zahtevam iz poziva na dopolnitev, saj v obrazcu »Priloga 1/B« ni navedel oznake državne ceste, kot je bilo zahtevano, pač pa le kategorizacijo ceste, na kateri je grajen referenčni objekt.

Glede na vse zgoraj navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da je vlagatelj uspel izkazati, da izbrani ponudnik ni ravnal skladno s pozivom na dopolnitev, referenca Pleven pa ne izpolnjuje pogoja 4.2 (d) B točke, kot je bil določen v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, saj ne gre za objekt na državni cesti, zaradi česar naročnik ni imel podlage za ugotovitev, da je referenca Pleven ustrezna.

2.b Referenca Sofija

Vlagatelj v zahtevku za revizijo zatrjuje, da:

- iz referenčnega potrdila za referenco Sofija izhaja, da gre za primarno cestno omrežje – mestna magistrala II. razreda,
- iz potrdila na obrazcu »Priloga 1/B« izhaja, da gre za državno cesto »II. kategorije«, s čimer se izbrani ponudnik izogne zapisu oznake državne ceste, potrdilo pa tako ni v celoti izpolnjeno skladno s pozivom naročnika,
- iz seznama državnih cest Bolgarije cesta »Bulevard Bruselj« (na kateri je objekt reference Sofija) ni razvidna iz seznama cest 2. razreda,
- iz Google zemljevida izhaja, da predmetna cesta nima oznake državne ceste,
- iz vpogleda v prostorski informacijski sistem mesta Sofija izhaja, da gre za občinsko cesto;
- iz »Načrta-sheme uličnega omrežja prve stopnje mesta Sofije- klasifikacija« izhaja, da obravnavana cesta predstavlja ulico mestnega omrežja II. kategorije in ne državne ceste.

Nadalje se vlagatelj sklicuje še na odgovor ChatGPT ter telefonska pogovora in poslani elektronski sporočili mestu Sofiji in Agenciji za cestno infrastrukturo Bolgarije z vprašanjem o statusu obravnavane ceste, ter na odgovor, naj se v zvezi z vprašanjem obrne na mesto Sofija, kar po logiki vlagatelja nakazuje na to, da gre za cesto v lasti mesta in s tem mestno in ne državno cesto. Navedeno pa naj bi izhajalo tudi iz seznama mestnih cest Sofije, ki je dosegljiv na naslovu https://en.wikipedia.org/wiki/Category:Streets_in_Sofia.

Izbrani ponudnik zatrjuje predvsem, da je iz vpogleda v konstrukcijo viadukta vidno, da gre za izjemen premostitveni objekt; da se nahaja na glavni povezovalni cesti do letališča; da gre za objekt na cesti višje kategorije in izjemno inženirsko delo, infrastrukturni objekt najvišje strokovne in tehnične zahtevnosti, ne pa za »občinski premostitveni objekt«.

Naročnik tudi v zvezi z referenco Sofija zatrjuje, da je izbrani ponudnik po pozivu na dopolnitev predložil referenčno potrdilo na predvidenem obrazcu »Priloga št. 1/B«, na katerem je moral ponudnik ali referenčni naročnik vpisati še naziv ali oznako državne ceste, kar je bilo v celoti izpolnjeno. Zatrjuje, da je izbrani ponudnik s tem izpolnil vse obveznosti, posledično je ponudbo izbranega ponudnika štél kot ustrezno (pri tem se sklicuje tudi na odločitev Državne revizijske komisije št. 018-190/2014).

Vlagatelj v opredelitvi do naročnikovih navedb in navedb izbranega ponudnika vztraja pri revizijskih navedbah. Dodaja še, da se naročnik ni kritično opredelil do dokazov, iz katerih izhaja, da je cesta »Bulevard Bruselj« mestna cesta, temveč jih je le pavšalno zavnil.

Državna revizijska komisija iz vpogleda v ponudbo izbranega ponudnika ugotavlja, da je le-ta ponudbi priložil »Potrdilo o dobri izvedbi« Infrastrukturnega Gradbeništva Izh. Št. 205/16.07.2019, ki potrjuje "Gradnja objekta Cestna povezava do letališča Sofija" z obsegom od Bul. Bruselj (OD OT 201 – O.T. 206 DO O.T. 255 – O.T. 226) do ul. Mimi Balkanska (OD o.t. 214 DO O.T. 215) v skladu s pogodbo z dne 19. junija 2016, je bila opravljena strokovno in v skladu z normativnimi zahtevami« (v nadaljevanju: potrdilo o dobri izvedbi reference Sofija). Nadalje iz potrdila izhaja: »Objekt predstavlja glavno prometno in komunikacijsko arterijo, ki povezuje prestolnico z letališčem "Sofija". Glede na svojo funkcionalno namembnost je bulevard "Bruselj" spada v primarno mestno cestno omrežje – mestna magistrala II. razreda«.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da izbrani ponudnik v »Seznam najpomembnejših opravljenih referenčnih del« ni vpisal reference Sofija, je pa zanjo predložil navedeno referenčno potrdilo o dobri izvedbi.

Naročnik je tudi v zvezi z referenco Sofija vlagatelja na podlagi petega odstavka 89. člena ZJN-3 pozval na dopolnitev ponudbe, saj iz prvotno predloženega potrdila o dobri izvedbi ni bilo razvidno, ali je objekt grajen na državni cesti. Izbranega ponudnika je pozval:

»Za referenčno delo »Gradnja objekta Cestna povezava do letališča Sofija«:

- predložite s strani naročnika referenčnega dela potrjeno referenčno potrdilo (PRILOGA št. 1/B) iz Poglavja 10 – Sposobnost, ki bo v celoti izpolnjeno;
ali
- pojasnite ali je bilo referenčno delo izvedeno na državni cesti in predložite ustrezno dokazilo, iz katerega bo ta podatek razviden in ali so bile vgrajene jeklene dilatacije in predložite ustrezno dokazilo, iz katerega bo ta podatek razviden in pojasnite, kdaj je bilo referenčno delo zaključeno in predložite potrdilo o prevzemu ali enakovredno potrdilo, ki izkazuje datum sprejema in izročitve referenčnega dela;
ali
- predložite drugo referenčno delo, iz katerega bo razvidno izpolnjevanje referenčnega pogoja iz podčlena 4.2 (d) Navodil v točki B). V ta namen predložite izpolnjen obrazec 4.2 (d) v poglavju 10 - Sposobnost –Seznam najpomembnejših opravljenih referenčnih del in potrdilo naročnika referenčnega dela.«

Vlagatelj je z dokumentom »Dopolnitev ponudbe« z dne 14. 2. 2024 dopolnil ponudbo tako, da je predložil obrazec »Seznam najpomembnejših opravljenih referenčnih del«, ki ga je dopolnil s podatki reference Sofija, ter potrdilo o referenčnem delu Sofija na obrazcu »Priloga 1/B«, potrjeno s strani referenčnega naročnika, v katerem je navedel, da gre za državno cesto »II. kategorije«.

Naročnik zatrjuje, da je izbrani ponudnik s predložitvijo potrjenega referenčnega potrdila izpolnil vse obveznosti, iz česar izhaja, da se je naročnik pri pregledu ponudbe zanesel na potrjeno referenčno potrdilo. Državna revizijska komisija ugotavlja, da se je naročnik zanesel zgolj na podatke iz potrjenega referenčnega potrdila, vendar pa ob tem, kot bo pojasnjeno v nadaljevanju, ni upošteval, da izbrani ponudnik, razen izpolnjenega obrazca »Priloga 1/B« z vnaprej pripravljenim besedilom, ni predložil dokazila, da je referenčni objekt zgrajen na državni cesti. Naročnik bi moral tudi v tem primeru vsaj v predrevizijskem postopku, ko je razpolagal na eni strani s potrjenim referenčnim potrdilom in na drugi strani z vso dokumentacijo, ki izkazuje nasprotno, preveriti sporno referenco, česar pa ni storil.

Med strankama ni sporno, da se objekt reference Sofija nahaja na cesti »Bulevard Bruselj«, je pa med njimi sporno, ali se navedena cesta kategorizira kot državna cesta.

Državna revizijska komisija ugotavlja, da iz prvotno priloženega potrdila o dobri izvedbi reference Sofija izhaja, da gre za objekt na mestnem cestnem omrežju – mestna magistrala II. razreda. Iz referenčnega potrdila na obrazcu »Priloga 1/B«, ki ga je izbrani ponudnik priložil po pozivu na dopolnitev ponudbe, ki je že vseboval navedbo, da gre za državno cesto, pa je mogoče ugotoviti, da je ponudnik (oziroma referenčni naročnik) pri oznaki državne ceste navedel »II. kategorija«. V zvezi s tem je Državna revizijska komisija vpogledala na seznam državnih cest Bolgarije in ugotovila, da cesta »Bulevard Bruselj« ni navedena na seznamu cest 2. razreda. Da obravnavana cesta sploh nima oznake državne ceste, pa je razvidno tudi iz Google zemljevida. Naročnik sicer zemljevide zavrača kot verodostojne dokaze, vendar z navedbami ne preseže ravni pavšalnega zatrjevanja, saj z ničemer ne pojasni, zakaj uporaba zemljevidov v zvezi z ugotavljanjem statusa sporne ceste ne more biti zanesljiv dokaz. Iz zemljevida so jasno razvidne državne ceste in njihove oznake, cesta »Bulevard Bruselj« pa oznake državne ceste nima. Enako je razvidno tudi iz vpogleda v zemljevid »Državno cestno omrežje« iz katerega jasno izhaja, da ceste v delu, kjer se nahaja referenca Sofija, nimajo oznake državne ceste. Izbrani ponudnik sicer zatrjuje, da dokument ni preveden (nazivi mest in ulic so v cirilici), zaradi česar ni mogoče locirati objekta,

vendar Državna revizijska komisija tudi v tem delu ugotavlja, da je lokacijo objekta in sporne ceste mogoče ugotoviti s primerjavo natančne lokacije objekta na Google zemljevidu in ostalih zemljevidov, ki jih je zahtevku za revizijo priložil vlagatelj, ter lokacije ceste in objekta (42°40'18.1"N 23°23'39.9"E). Državna revizijska komisija je vpogledala tudi v dokument »*Načrt-shema uličnega omrežja prve stopnje mesta Sofije- klasifikacija*«, iz katerega izhaja, da obravnavana cesta predstavlja ulico II. razreda, upošteva navedeno pa gre ugotoviti, da navedba oznake »*II. razred*« predstavlja oznako ulice in ne državne ceste. Nenazadnje Državna revizijska komisija ugotavlja še, da je cesta »*Bulevard Bruselj*« navedena na seznamu ulic mesta Sofija, iz česar izhaja, da gre za ulico in mestno cesto in ne državno cesto, ki je namenjena povezovanju regij in pomembnejših naselij v državi z enakimi regijami in naselji v sosednjih državah, povezovanju regij znotraj države in povezovanju pomembnejših naselij znotraj regije. Izbrani ponudnik in naročnik tudi v zvezi z referenco Sofija v ničemer ne izkažeta, po katerih alinejah in kategorijah bi lahko cesto, na kateri je grajena referenca Sofija, umestili med državne ceste v smislu javne ceste, namenjene povezovanju regij in pomembnejših naselij v državi z enakimi regijami in naselji v sosednjih državah, povezovanju regij znotraj države in povezovanju pomembnejših naselij znotraj regije. Zatrjujeta sicer, da se nahaja na glavni poti do letališča Sofija, pojasnjujeta izjemno tehnično in inženirsko delo, vendar ravni pavšalnega zatrjevanja ne presežeta. Prav tako izbrani ponudnik in naročnik, kot je bilo že ugotovljeno, niti ne zatrujeta, da bi se pojem »*državne ceste*« v bolgarski zakonodaji vsebinsko bistveno razlikoval od slovenske zakonodaje.

Vlagatelj se v zvezi z vprašanjem statusa ceste »*Bulevard Bruselj*« sklicuje še na odgovor ChatGPT, telefonske pogovore in elektronska sporočila mestu Sofija in Agenciji za cestno infrastrukturo Bolgarije, ki naj bi potrjevali, da gre za območje v upravljanju mesta Sofija in s tem mestno cesto. Ker je Državna revizijska komisija že na podlagi preostalih izvedenih dokazov v zadostni meri ugotovila, da obravnavana cesta ni državna cesta, navedenih dokaznih predlogov, ki potrjujejo, da gre za mestno cesto, pri presoji ni upoštevala, saj je ocenila, da niso potrebni.

Državna revizijska komisija ugotavlja še, da gre tudi v tem delu slediti vlagateljevemu navedbam, da izbrani ponudnik ni sledil zahtevam dokumentacije v zvezi z oddajo javnega naročila in poziva na dopolnitev, saj v obrazcu »*Priloga 1/B*« ni navedel oznake državne ceste, kot je bilo izrecno zahtevano, pač pa le kategorizacijo ceste, na kateri je grajen referenčni objekt.

Glede na vse zgoraj navedeno Državna revizijska komisija ugotavlja, da je vlagatelj uspel izkazati, da izbrani ponudnik ni ravnal skladno s pozivom na dopolnitev, referenca Sofija pa ne izpolnjuje pogoja 4.2 (d) B točke, kot je bil določen v dokumentaciji v zvezi z oddajo javnega naročila, saj ne gre za objekt na državni cesti, zaradi česar ni imel podlage za ugotovitev, da je referenca Sofija ustrezna.

Ker je naročnik ponudbo izbranega ponudnika kljub temu, da tudi po pozivu na dopolnitev ni izkazal izpolnjevanja referenčnega pogoja, štel kot ustrezno, je ravnal v nasprotju s pozivom na dopolnitev ponudbe in petim odstavkom 89. člena ZJN-3, prav tako je z oddajo javnega naročila izbranemu ponudniku kršil 29. točko prvega odstavka 2. člena ZJN-3 v povezavi z drugim odstavkom 89. člena ZJN-3.

2.c Referenca Grdelica

Izbrani ponudnik v izjasnitvi podredno zatruje, da pogoj v zvezi s premostitvenim objektom izpolnjuje tudi z referenco, priglašeno v okviru izpolnjevanja referenčnega pogoja, ki se nanaša na krovne plasti voziščne konstrukcije na cestah, ki so kategorizirane kot avtoceste ali hitre ceste, tj. z referenco Grdelica.

Kot je Državna revizijska komisija že ugotovila, je izbrani ponudnik na Seznamu najpomembnejših opravljenih referenčnih del za točko 4.2 (d) B priglasil referenco Pleven, priložil pa je potrdilo o dobri izvedbi za referenci Pleven in Sofija. Po pozivu na dopolnitev v zvezi s pomanjkljivostmi, ki so se nanašale na izpolnjevanje pogoja po 4.2 (d) B točki, je izbrani ponudnik predložil še:

- »Seznam najpomembnejših opravljenih referenčnih del in potrdilo naročnika referenčnega dela«, v okviru katerega je poleg reference Pleven dodatno priglasil še referenco Sofija,
- potrdilo o dobri izvedbi referenčnega dela na obrazcu »Priloga 1/B« za referenco Pleven in referenco Sofija.

Iz nobenega dela ponudbene in dopolnjene dokumentacije ni razvidno, da je izbrani ponudnik v okviru pogoja 4.2 (d) B točke priglasil referenco Grdelica, niti ni iz nobenega dela ponudbene in dopolnjene dokumentacije razvidno, da bi izbrani ponudnik za referenco Grdelica priložil potrdilo o dobri izvedbi na obrazcu »Priloga 1/B«. Izbrani ponudnik šele v postopku pravnega varstva v izjasnitvi o zahtevku za revizijo samovoljno in brez pravne podlage spreminja ponudbo in predlaga drugo referenčno delo, navedenega pa ni mogoče šteti kot ustrezne dopolnitve ponudbe.

Kot je bilo že ugotovljeno, izbrani ponudnik ni predložil niti dokazila o tem, da sta v ponudbi navedena referenčna objekta zgrajena na državni cesti, niti ni priglasil ustrezne druge reference v zahtevanem roku, k čemur je bil v zahtevi za dopolnitev ponudbe izrecno pozvan, zaradi česar bi moral naročnik že skladno z določbo petega odstavka 89. člena ZJN-3 ponudbo izbranega ponudnika kot nedopustno izključiti.

Državna revizijska komisija je ob ugotovljenih kršitvah naročnika na podlagi druge alineje prvega odstavka 39. člena ZPVPJN zahtevku za revizijo ugodila in razveljavila naročnikovo odločitev o oddaji javnega naročila, kot izhaja iz dokumenta »Odločitev o oddaji javnega naročila« št. 313/2024-SPZJN-000109/2023 z dne 2. 4. 2024.

Ker je Državna revizijska komisija že na podlagi obravnave navedenih očitkov ugotovila naročnikovo kršitev v postopku oddaje javnega naročila (nezakonito oddajo javnega naročila izbranemu ponudniku), je ugodila vlagateljevemu predlogu in razveljavila naročnikovo odločitev o oddaji naročila. Državna revizijska komisija zato preostalih vlagateljevih očitkov (ki se prav tako nanašajo na nedopustnost ponudbe izbranega ponudnika – na izpolnjevanje pogoja, ki se nanaša na kadre in na referenco za krovne in vezne plasti vozišča, domnevno nepravilno izpolnjen ESPD obrazec, predložitev izjav o nekaznovanosti, predložitev izjave v zvezi z insolventnostjo, predložitev potrdil bank, preverjanje ekonomskega in finančnega pogoja ter zahtev, ki se nanašajo na kader) ni vsebinsko obravnavala. Morebitna ugotovitev utemeljenosti teh vlagateljevih navedb namreč ne bi mogla več vplivati niti na vlagateljov položaj v postopku oddaje predmetnega javnega naročila niti na drugačno odločitev Državne revizijske komisije v obravnavanem primeru.

Državna revizijska komisija z namenom pravilne izvedbe postopka v razveljavljenem delu naročnika na podlagi tretjega odstavka 39. člena ZPVPJN napotuje, da v nadaljevanju postopka oddaje zadevnega javnega naročila sprejme eno od odločitev, ki jih predvideva ZJN-3, pri tem pa upošteva ugotovitve Državne revizijske komisije, kot izhajajo iz tega sklepa.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 1. točke izreka tega sklepa.

Vlagatelj je v obravnavanem primeru prijavil naslednje stroške: takso v višini 25.000,00 EUR, za sestavo zahtevka za revizijo 9000 točk, za sestavo vloge, s katero se je opredelil do naročnikovih navedb 4500 točk, za sestavo vloge, s katero se je opredelil do navedb izbranega ponudnika 4500 točk ter materialne stroške po tretjem odstavku 11. člena Odvetniške tarife 205 točk. Zahteval je tudi povrnitev 22 % DDV. Dodatno je vlagatelj prijavil še stroške prevajalske agencije Multilingual PRO, d. o. o., v višini 1.704,95 EUR.

Če je zahtevek za revizijo utemeljen, mora naročnik iz lastnih sredstev vlagatelju povrniti potrebne stroške, nastale v predrevizijskem in revizijskem postopku, vključno s takso (tretji odstavek 70. člena ZPVPJN).

Državna revizijska komisija je vlagatelju (skladno z Odvetniško tarifo - Uradni list RS, št. 2/15 s spremembami; v nadaljevanju: OT) kot potrebne priznala naslednje stroške: strošek plačane takse v višini 25.000,00 EUR, strošek odvetniške storitve za sestavo zahtevka za revizijo v višini 9.000 točk (prva točka tar. št. 44 OT), kar ob upoštevanju vrednosti točke (tj. 0,60 EUR) in 22 % DDV znaša 6.588,00 EUR, izdatke v pavšalnem znesku po tretjem odstavku 11. člena OT (in sicer 2 % od skupne vrednosti storitve do 1.000 točk in 1 % od presežka nad 1.000 točk) v višini 100 točk, kar ob upoštevanju vrednosti točke (tj. 0,60 EUR) in 22 % DDV znaša 73,20 EUR in stroške prevoda listin po računu št. 2024-952 z dne 26. 6. 2024 v višini 1.704,95 EUR – vlagatelj mora namreč v postopku pravnega varstva predložiti listino, na katero se sklicuje v dokaz svojih navedb, listini v tujem jeziku pa mora biti priložen tudi overjen prevod (drugi odstavek 226. člena ZPP, v povezavi s prvim odstavkom 13. člena ZPVPJN).

Skupaj mora naročnik vlagatelju povrniti stroške v višini 33.366,15 EUR.

Državna revizijska komisija vlagatelju ni priznala priglašenih stroškov za sestavo vloge, s katero se je opredelil do navedb naročnika v odločitvi o zahtevku za revizijo in izbranega ponudnika v izjasnitvi, saj ti v konkretnem primeru niso bili potrebni (peti odstavek 70. člena ZPVPJN v povezavi z osmim odstavkom istega člena, pa tudi drugi odstavek 2. člena OT). Navedbe v teh vlogah namreč niso pripomogle ne k hitrejši ne k enostavnejši rešitvi zadeve.

Naročnik mora vlagatelju znesek v višini 33.366,15 EUR, v skladu z drugim in tretjim odstavkom 313. člena ZPP, v povezavi s prvim odstavkom 13. člena ZPVPJN, povrniti v roku 15 dni od vročitve tega sklepa, v primeru zamude skupaj z zakonskimi zamudnimi obrestmi, ki tečejo od prvega dne po poteku roka za izpolnitev obveznosti do plačila.

S tem je utemeljena odločitev Državne revizijske komisije iz 2. točke izreka tega sklepa.

Pravni pouk:

Zoper to odločitev je dovoljen upravni spor. Tožba se vložijo neposredno pisno pri Upravnem sodišču Republike Slovenije, Fajfarjeva 33, 1000 Ljubljana, ali se mu pošlje po pošti. Rok za vložitev tožbe je 30 dni od vročitve odločitve Državne revizijske komisije.

Predsednik senata:
Andraž Žvan, univ. dipl. prav.,
član Državne revizijske komisije

Vročiti:

- vlagatelj po pooblaščenju,

- izbrani ponudnik,
- naročnik,
- RS MJU.

Vložiti:

- v spis zadeve, tu.